

al peu del gegantesc Puig-Peric en diuen *lu suřals des Pi-perics*, Formiguera (1960); més aviat un codolar que un areny: a Marquixanes, vora la Tet hi ha *Sorral* de la Polleda a la desembocadura del Còrrec de Ju'l Lloc d'Arboçols (1960); Amades, BDC XIX, 62.

Sorralenc (Guimerà, DAG.). *Sorral*. *Sorral* (*sorray*) nom de carrer a la vila d'Arbúcies (DAG.); també a l'extrem del Maresme: «els pins de la banda d'avall, o sien els de garbí i de llevant, on la terra o *sorrai* era força neta de bardisses o borrisol, la gent hi anava a buscar pinassa per encendre el fogó i fer alguna torrada» (JCaralt, «La Voz de Malgrat», I-VIII-64). *Sorram*. *Sorrejar*; *sorreig* terres gironeses, DAG.: d'aquí ve potser el nom del riuet *Sorreigs*, que per una grandiosa barrancada, baixa de St. Agustí i St. Boi de Lluçanès, per dessota Sobremunt, a desaiguar al Ter, prop de St. Hipòlit de Voltregà. *Sorrenc* [Lab.]; *sorrencós* (torrent o camí *sorrencós*, DAG.).

Aixorrançar, format amb EX-, tal com *eixordar* de *sord*, *eixorbar* de *orb*, *eixorat* de *orat*, *eixorellat* etc., d'altra banda cf. *escorrançar* al costat de *escórrer* i *còrrec*: no en tinc notícia fins al DAG. [els grans aygats *aixorranquen* el sòl si les rases no stan ben fetes]; «ataca 'ls boscos, fent-ne un mal-mercat, romp les glevs, arrencant artigatges, que les aygues cuydan d'*aixorrançar* [sic. metàt.], deixant la penya nua», Mrn. Vayreda (*Sang Nova* II, § 1, 113); a la vall de Camprodon se sent amb el sentit d'«arrencar la terra vegetal, i convertir en lliu de torrent»: «el Torrent de les Dòries ho *ašuránka* tot per allà on passa» (Vilallonga, 1935); també ho vaig sentir a Er (alta Cerdanya), parlant del Torrent de Barber (1959); *aixorrançament* Camprodon *AlcM*; «les pluges fortes han *xorrencat* tota aquesta terra» (Vic); *xorrançar* 'aixaragallar' Llagostera segons el P. Serra, i el postverbal *xorranç* 'xaragall' (AORBB v, 240).

Altres derivats en EX-. +*Xarró* f. a l'alt Gironès 'llim o altra cosa que s'enganxa a la sola de les esparidenyes (en terres humides)»: «ens traurem la *šəřo* de les esparidenyes, per no esquitllar» (baixant per muntanya) St. Aniol de Finestres, 1964: sembla contret de *eixorraó, -ATIONE. El suposat EX-SABURR-ARE ha deixat rastre en el gascò de Comenge, amb el sentit de «s'èboular (les terres)»: *ešabuřá-s* a la Barossa, *šurá* a Martres-Tolosane (ALGc. III, 817).

Podem creure que tindria una formació semblant *xòrrec* [DAG.]: «xaragall, terreny petit i profund, cavitat estreta en la qual es recullen les aigües de les pluges»; DAG. i *CostManc.* II, s. v., hi posen ó, però té o oberta, com escriuen Dfa. i Ruyra: «vaig córrer cap a un *xòrrec* i m'hi vaig ajupir al dedins; els meus companys també havien desaparegut de les envistes» (La Parada, 60). Sovint en obres juvenils de Verdaguier: «--- Un llamp --- esqueixa una alzina --- que rodola ab terratrèmol afins al *xorrech* ---» a. 1868 (Inèd. Casac. I, 139); «tan bon punt los deixa veure / lo viarany que mena al *xòrrech* / s'arruan los mariners ---», «aqueix xaragall --- se rita al *xorrech* pregon ---» (*Colom*, pp. 161.2, 166.61).

De viva veu l'he sentit en molts llocs, sempre

amb oberta, des d'Arenys de Mar fins al Baix Ter, i d'allí fins delà de Vic i Puigcerdà: «baixar a caçar pel *šřřak*» Canet de Mar (1974). Com a genèric n'hi ha bastants en els dos vessants dels Montgrins (*X. del Cau del Duc* etc. a Ullà i a Torroella); al llarg de la costa, des de l'Estartit a l'Escala n'hi ha molts que els pàgessos d'allà m'anomenaven adés *šřřaks* adés *křřaks* sense fer cap diferència (1968). 'Canal abarrancada': jo deia *còrrec* i l'informant de Sta. Cília de Voltregà contestava *xòrrec*; «per Sta. Maria, passa un *šřřak* que en diuen el *Torrent de Sta. M.*» Balenyà (1935); i en diversos llocs de les valls de Camprodon, Ribes i a Queixans (Cerd. central) aplicat a clotets molt pendents cap al cim de la muntanya («Planrodon és aquell *xòrrec* que baixa de Sant Aman», «d'aquells *xòrrecs* en diuen *les Pedrisses*») (1935).

Pel que fa a detallar la formació es pot vacillar entre suposar: 1) un postverbal d'un *xorregar*, paral·lel a *eixarrançar*, -rranc, però amb -egar, verb potser deduïble d'un *xorregall* (Dfa.), que no figurant en el DAG., Fabra potser tenia de Ruyra; o 2) encreuament de *xorranç* amb *còrrec*; tenint en compte l'equivalència amb aquest, constatada a la costa de l'Escala, i el fet que *xorregar* no està documentat, mentre no es documenti m'inclino per això últim (car *xorregall* és encreuament ben probable de *xaragall* amb aquests mots).

Sorror m. 'clapissa, lloc de pedruscall' o 'arenal' Capcir («en el Pla del Sallent hi ha un *suřé*» Els Angles); adj. *anar sorror* «anar a poc a poc, amb calma» mall. però no és «com el qui camina per la sorra» com diu el DAG., sinó «com la nau amb molta sorra o llast» («feixuc, que es mou amb lentitud», Moll, AORBB III, 61); «sense col·laboradors així --- poques passes pot donar la nostra *Obra*, no 's pot fer gayte envant, ha d'anar *sorrera* per forsa»; «hala col·laboradors dormilegues, *sorrers*, malfenerandos!» (BDLC VI, 118, 276); '(vehicle) que no pot tirar' (BDLC XII, 317). *Sorrera* [= cast. *salvadera*, capseta on es té pols per esborrar] Belv.; *sorretes* nom que donen a aquestes pólvores d'esborrar (Careta, *Dicc. d. Barb.*); «caixó de transportar» Alta Muntanya; Amades, BDC XIX, 62 (DAG.). *Sorror* 'vi de figures' maestr.: mot de formació paral·lela a la del cast. *zupias* (SUB-PEDE perquè es fa amb el que hi ha al peu del most, amb el solatge). *Sorrós* [La Renaixensa, 1875].

Sorror la nau 'carregar-la de llast': «Mariners són tenguts de *dessorror* e de *sorror* là on la nau començarà lo viatge, e de stibar la roba e los havers e descarregaran la barca --- del leny --- per raó <de mal temps [o d'averia]> descarregar l'aver dels mercaders, cazes e lurs armes, e *sorror* la nau, e *dessorror*, e carregar e stibar», *Consolat de Mar*, § 135 (Pard., p. 151, completat per Jal, *Gloss.*, 1308, 1369b). En la forma més antiga, en -ao-: «tot naveli qui *sahorr* ni *dessahor* en lo dit port ni en les altres parts de Cochliure --- değa tener estura en son orle per so que neguna persona no cayga ne pusca caser en lo dit port de Port-Venres», Estatut del rei Sanç de Mallorca sobre la policia de Portvendres a. 1318 (cf. ací III, 786b38) i R Vidal,